

Årsrapport og årsregnskap 2023

Kontrollutvalget 09.04.2024

ÅRSRAPPORT 2023

Kontrollutvalget 09.04.2024

- ✓ Samfunnsutvikling
- ✓ Klima og miljø
- ✓ Elever/brukere/tjenester
- ✓ Medarbeidere
- ✓ Økonomisk resultat og utvikling

Utvalgte nøkkeltall for 2023

Netto driftsresultat 1,0 %
Gjeldsgrad 115,4 %
Disposisjonsfond 12,6 %

Investeringer kr 2,7 mrd.
Gjeld kr 12,4 mrd.

482 956 innbyggere
(0,9 %)

Videregående skole
Gjennomføringsgrad
79,6 %

Klimagassutslipp tonn CO₂
Fylkesveg 42 815 ◆
Kollektivtrafikk 57 204 ◆
Eiendomsdrift 12 750 ◆

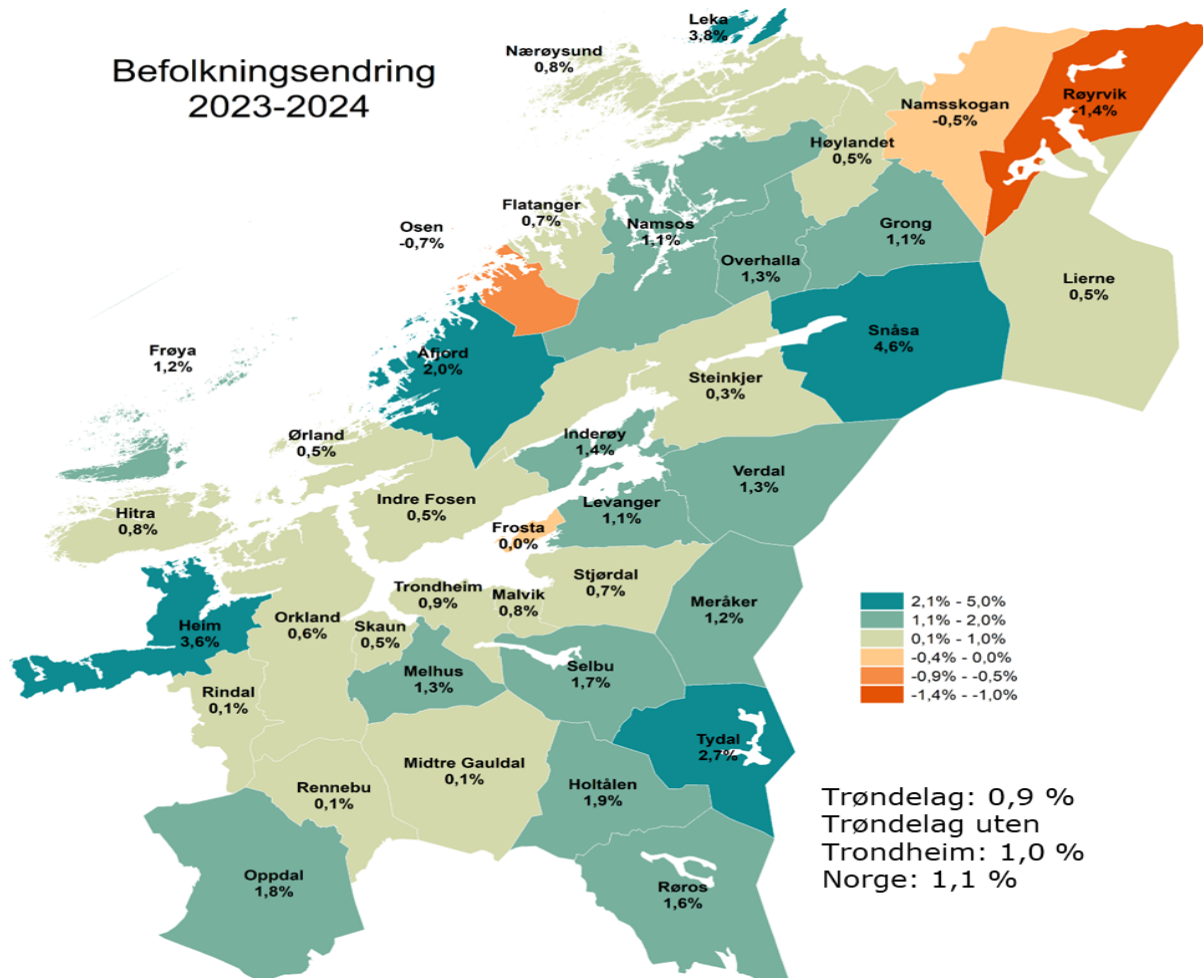
SAMFUNNSUTVIKLING

482 956 innbyggere i Trøndelag

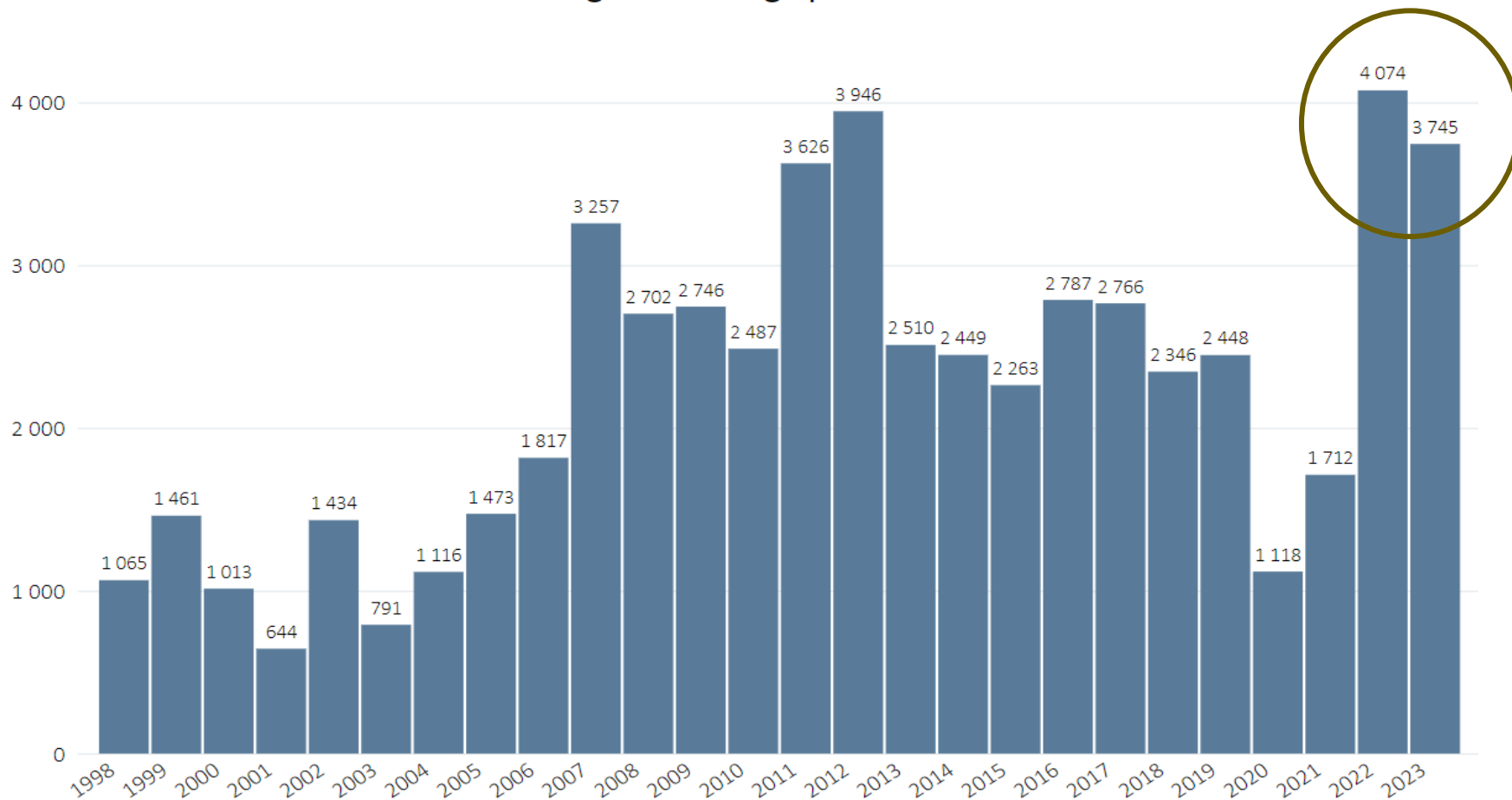
- ✓ 44,4 prosent av innbyggerne bor i Trondheim
- ✓ Høy vekst i distriktene på grunn av bosetting av flyktninger

Høy nettoinnvandring i 2022 og 2023

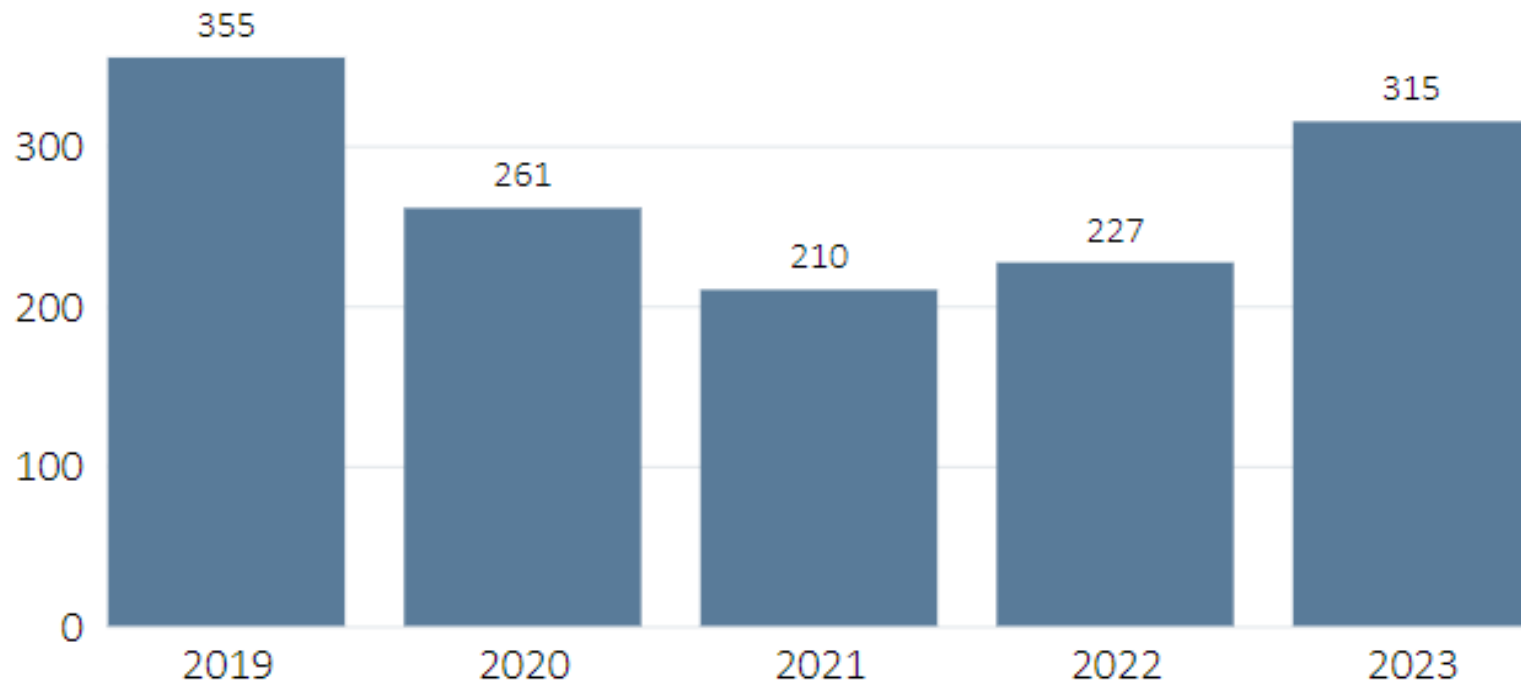
Nettoinnvandring i Trøndelag i perioden 1998 til 2023

Økning i antall konkurser – nærmer oss nivået før pandemien

Antall konkurser i Trøndelag i perioden 2019 - 2023

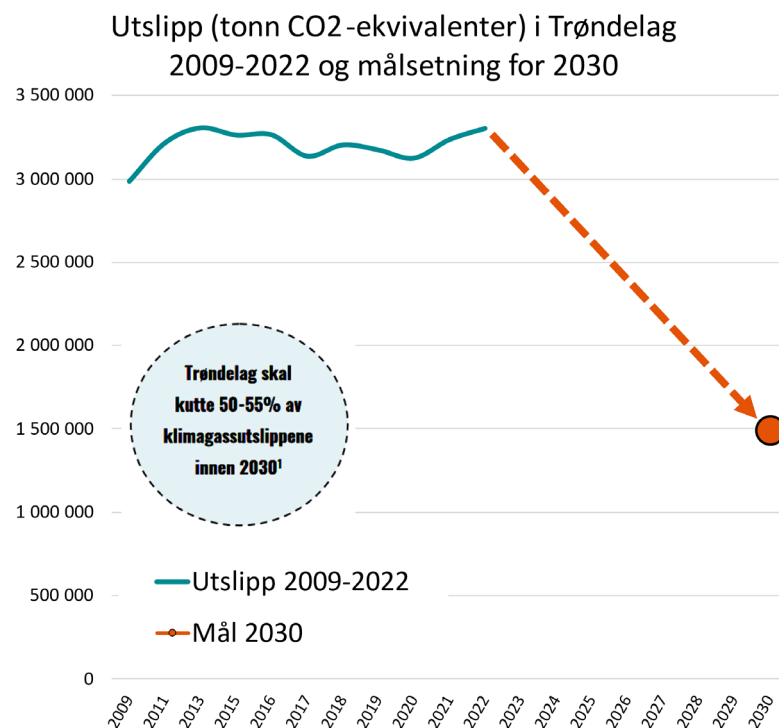
KLIMA OG MILJØ

Klimaregnskap Trøndelag fylke

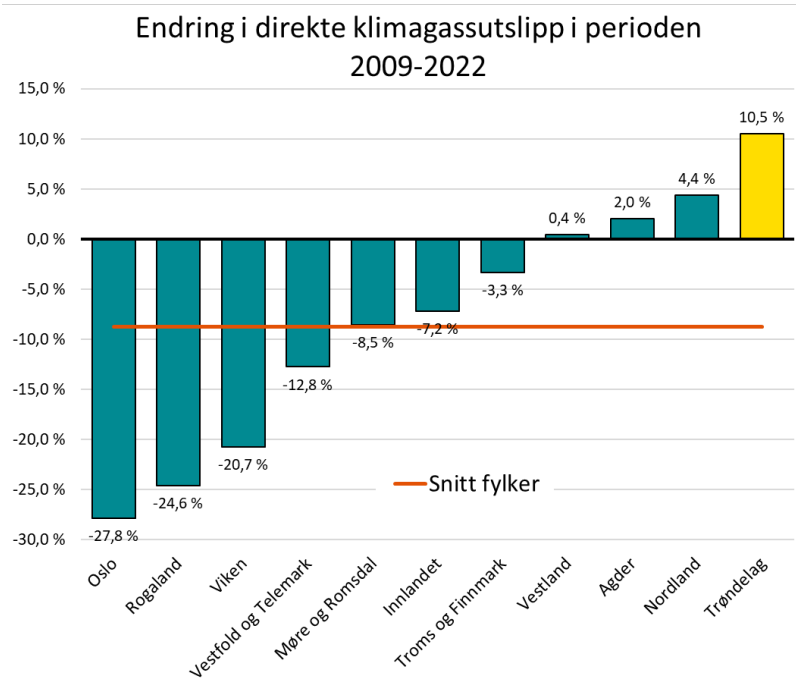

- ✓ Direkte klimagassutslipp fra Trøndelag på 3 300 656 tonn CO2-ekv. i 2022
- ✓ Utslippene økte med 2,1 % i 2022
- ✓ Siden 2009 har utslippene i Trøndelag økt med 10,5 %
- ✓ Denne utviklingen gjør det vanskelig å nå klimamålet i 2030 (50-55% utslippsreduksjon sammenlignet med 2009-nivået)

¹sammenlignet med 2009

Klimagassutslipp alle fylker 2009 – 2022

Trøndelag er det fylket med størst vekst i utslippene siden 2009

Klimaregnskap **Trøndelag fylkeskommune,** fylkesveg, kollektivtrafikk og eiendom

Avdeling veg, avdeling samferdsel og seksjon eiendom har beregnet utslippene for sine fagområder for 2023. I mai vil Asplan Viak beregne de samlede utslippene for 2023 for hele organisasjonen.

Reduserte utslipp **fylkesveg** skyldes reduserte investeringer og mindre asfaltering. Men klimatiltak har også innvirkning.

Reduksjoner innen **kollektivtrafikk** skyldes mer bruk av fossilfri diesel i kollektivtrafikken

Reduksjoner innen **eiendom** skyldes bla ny skole Johan Bojer, til erstatning for Leksvik og Rissa videregående skoler

	2022	2023
Fylkesvei	48 428	42 815
Kollektivtrafikk	58 366	55 852
Eiendom	14 050	13 549
Sum klimagassutslipp, CO2-ekvivalenter	120 844	112 216

Bærekraftig PC-ordning

- ✓ Ansatte kan bytte pc etter fire år, men 40 prosent venter utover 4 år
- ✓ IKT har utviklet en bærekraftig gjenbruksordning:
 - ✓ Alle brukbare PCer blir gjenbrukt på en eller annen måte
 - ✓ PCer går **ikke** i søpla
 - ✓ Av om lag 1500 innleverte PCer blir 1000 gjenbrukt hvert år. De resterende blir resirkulert som elektronikkavfall
- ✓ Om lag 300 enheter går til innføringsklasser, voksenopplæring, elever med dårlig økonomi og utlånsportal til elever som midlertidig må låne PC.
- ✓ Om lag 250 leveres ut til vikarer, midlertidig ansatte og lærerstudenter.
- ✓ Resterende blir sendt til [Atea](#) [Goitloop](#) som renser PCEene for innhold og videreselger disse til store callsenter etc.

ELEVER, BRUKERE OG TJENESTER

Utdanning

- ✓ Fullføringsgrad 79,6 %
 - ✓ Nasjonalt: 81 %
- ✓ Nytt toppår for fag- og svenneprøve i 2023:
 - ✓ Totalt 2351 personer, herav hadde 89 % bestått
- ✓ Elevene trives i stor grad på skolen og lærested
 - ✓ Men flere svarer at de opplever mobbing
- ✓ Økning i elevfravær

Samferdsel og veg

Samferdsel

- ✓ Antall reisende i kollektiv-trafikken økte med 13,8 prosent i 2023
- ✓ Brukertilfredsheten øker markant på alle kollektivområder

Veg

- ✓ Oppgraderinger og nybygging på viktige deler av fylkesvegnettet
- ✓ Etablert nye gang- og sykkelveger
- ✓ Økende vedlikeholdsetterslep på vegger
- ✓ Negativ utvikling innenfor dekketilstand og bruer med høy skadegrad
- ✓ Ekstremvær påvirker oss – ekstra utfordrende for vegvedlikeholdet

Tannhelse

- ✓ Tannhelsen blant unge er relativt stabil
- ✓ Økt tidsbruk på barn og unge
- ✓ 817 behandlinger i narkose, en økning på 17,6 prosent fra året før
- ✓ Rabattert tannhelsetilbud til 21-24 åringer: Fylkeskommunen må kjøpe tjenester fra private for å gi et tilbud til gruppen i alle kommuner

Kultur og folkehelse

- ✓ Involvert i en rekke samarbeid, prosjekter og prosesser, bl.a.:
 - Folkeopplysningskampanjen ABC for god psykisk helse
 - Dagsturhytta i Trøndelag
 - Kunnskapsgrunnlag til handlingsplan for barn og unges fritid
 - Nytt museum for kunst og form i Trondheim, og nye museumsbygg på Stiklestad og i Namsos
- ✓ Samiske tema
 - Ny samarbeidsavtale med Sametinget
 - Det ble gjennomført en evaluering av fylkeskommunens arbeid med samiske saker, som medførte en omlegging av samisk råd til samisk utvalg

MEDARBEIDERE

Likestillingsredegjørelsen – for likestilling og mot diskriminering

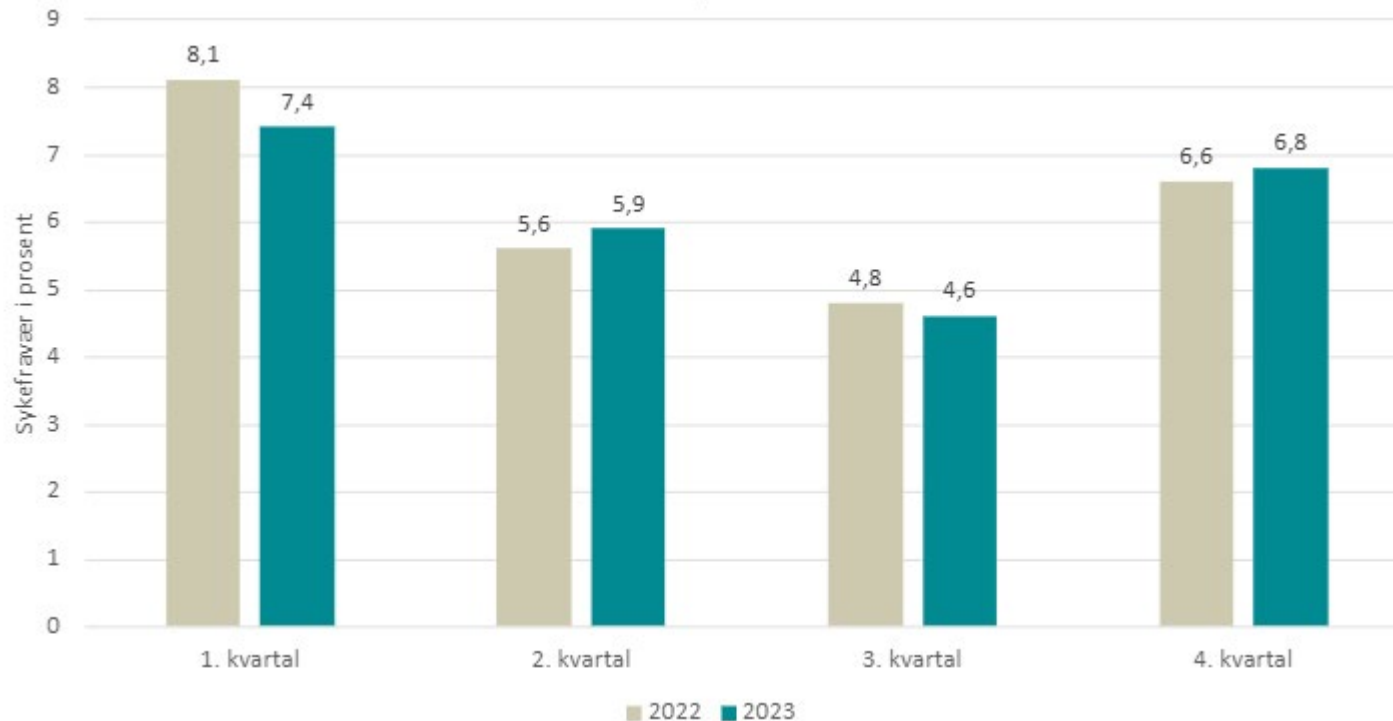
Likestilt arbeidsliv

- ✓ Eksempel på tiltak gjennomført i 2023:
 - ✓ Holdningsarbeid; 2-dagers mangfoldskonferanse
 - ✓ Samarbeid med handicapforbundet om fordomsfri rekruttering
 - ✓ Kartlagt årsaker til deltid og utarbeidet retningslinjer for heltidskultur
 - ✓ Utarbeidet retningslinje for forebygging av vold og trakassering
 - ✓ Oversatt varslingskanalen til sørsamisk

Likestillingsredegjørelsen

- ✓ Ansatte
 - ✓ 61 % kvinner
 - ✓ 39 % menn
- ✓ Kvinnens grunnlønn er i snitt 98,7 % av menns lønn
- ✓ Deltidsstillinger
 - ✓ 27 % av kvinnene
 - ✓ 19 % av mennene
- ✓ Turnover mellom 8-17%
 - ✓ Høyest for ufaglærte
 - ✓ Lavest for lektor med tilleggstudanning

Sykefraværet er stabilt

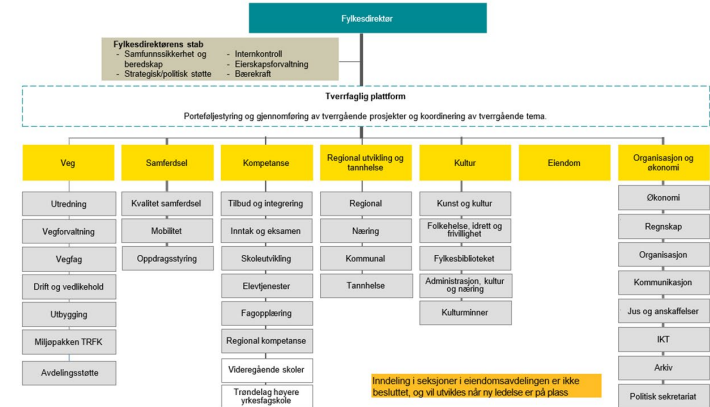
- ✓ Samlet sett liten endring i sykefraværet fra 2022 (6,3 prosent) til 2023 (6,2 prosent)
- ✓ I kommunesektoren var sykefraværet høyere i annet halvår 2023 enn i samme periode i 2022 (Kilde: [KS](#))

Utvikling av organisasjonen

- Organisasjonsutviklingsprosjekt gjennomført i løpet av året 2023
- Utfordringsområder: Samhandling, rolle/oppgaver til stab/støtte og organisering av utvalgte seksjoner
- Bred involvering gjennom workshop og høringer både av avdelingenes partsgrupper, hovedtillitsvalgte, verneombud og berørte ansatte
- Ny organisering ble besluttet februar 2024 – iverksettelse i løpet av 1. halvår 2024

Nytt organisasjonskart

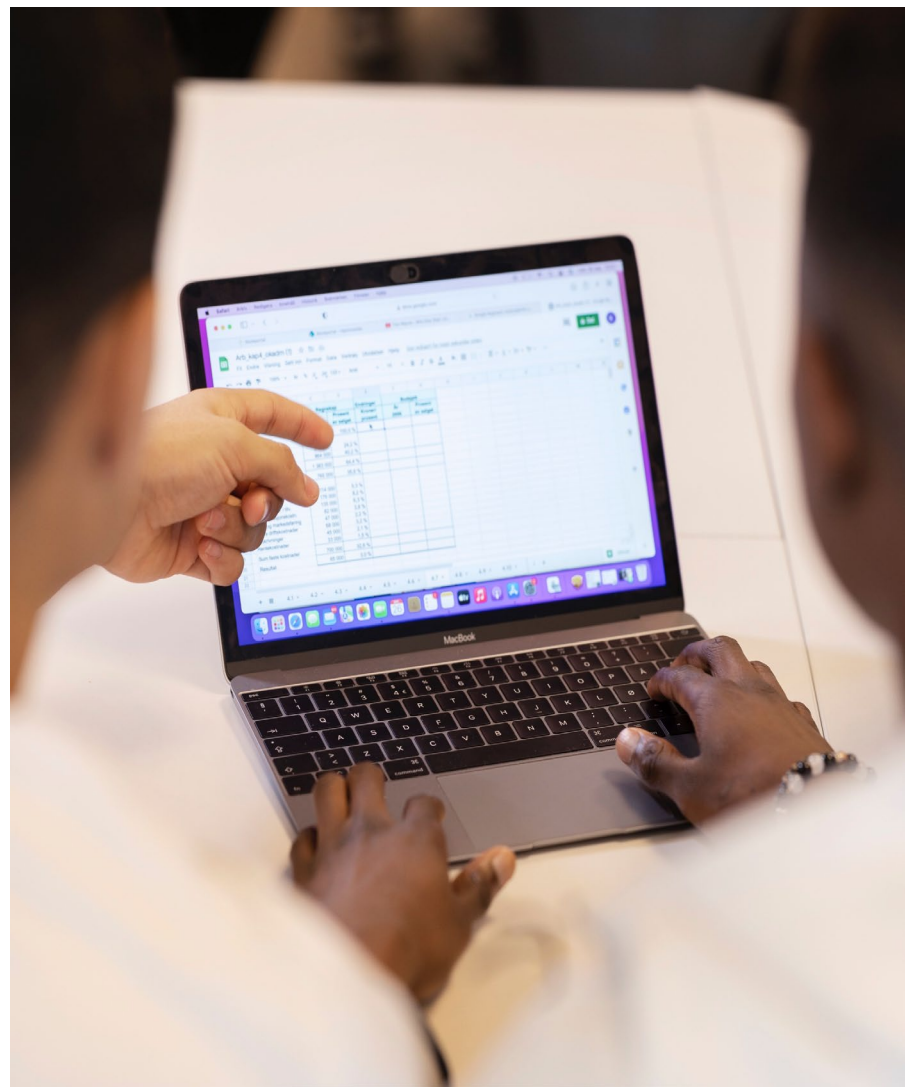
ØKONOMISK RESULTAT

Svekket fylkesøkonomi - men bedre enn budsjettert

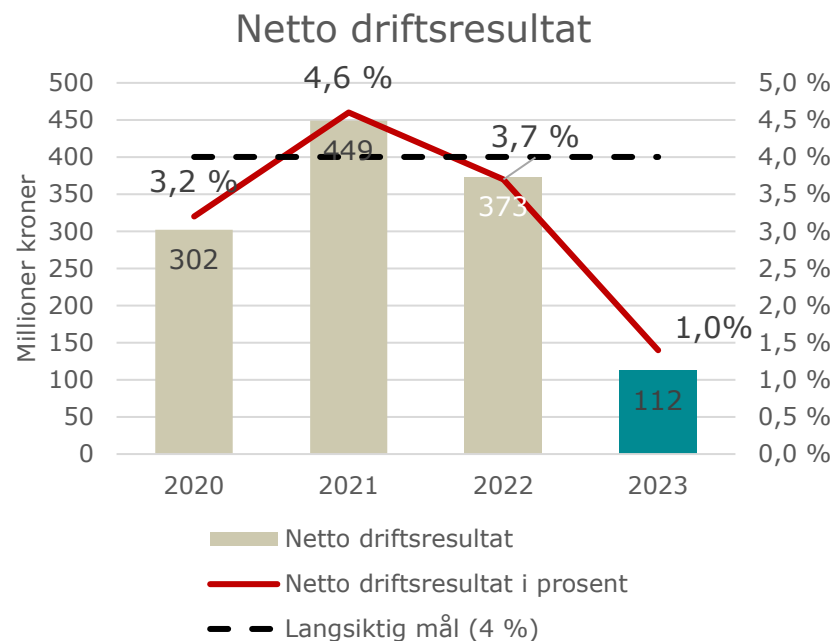
- ✓ Svakt netto driftsresultat: 1,0 prosent (112 millioner kroner)
- ✓ Gjelden er økende, og gjeldsgraden er på 115 prosent
- ✓ Fritt disposisjonsfond er på 7 prosent av driftsinntektene (748 millioner kroner)

Svakt netto driftsresultatet - men 492 millioner kroner bedre enn budsjettet

- ✓ Høyere generelle driftsinntekter enn budsjettet (110 mill. kr)
- ✓ Lavere (netto) utgifter enn budsjettet på flere tjenesteområder (237 mill. kr)
- ✓ Lavere netto kapitalutgifter (87 mill. kr)
- ✓ Lavere pensjonskostnader (51 mill. kr)
- ✓ Annet (7 mill. Kr)

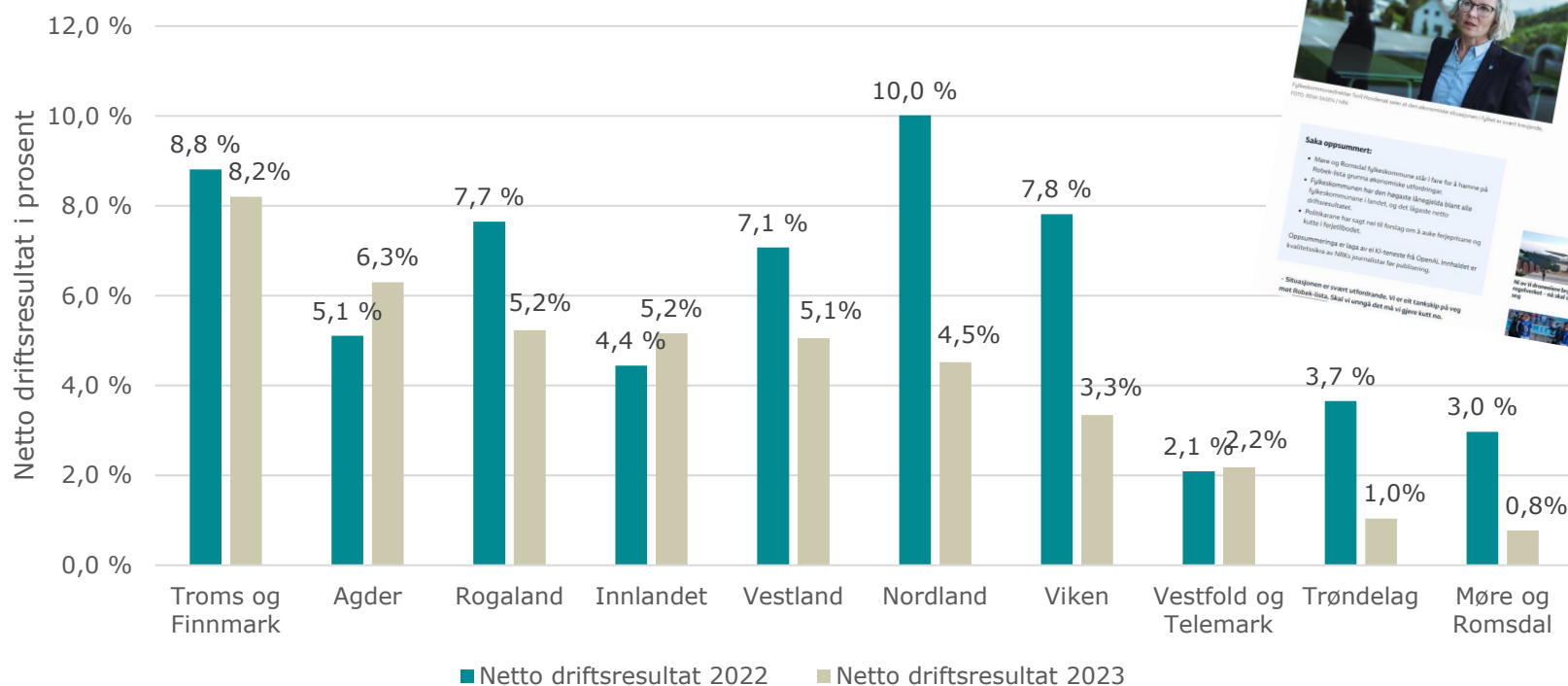

Overføring av mer- eller mindreforbruk mellom budsjettår

- ✓ Tidligere fikk seksjoner og skoler overført mer- eller mindreforbruk fra et år til et annet
 - ✓ Seksjoner/skoler fikk tilsammen overført 406 millioner kroner fra 2022 til 2023
 - ✓ Deler av gjenbevilgningen er i 2023 brukt på:
 - ✓ Konkrete tiltak
 - ✓ Håndtere innsparingskrav i en overgangsfase
- ✓ Hovedregelen er nå at skoler og seksjoner kun skal få overført mer- og mindreforbruk på inntil tre prosent av budsjettet fra et år til et annet
 - ✓ Seksjoner/skoler med mindreforbruk i 2023 vil få overført 117 millioner kroner til disposisjonsfond
 - ✓ Seksjoner/skoler med merforbruk i 2023 vil få redusert budsjetttrammene med 66 millioner kroner
 - ✓ Netto vil det bli overført 51 millioner kroner fra 2023 til 2024
- ✓ Fylkesdirektøren foreslår at det gjøres noen unntak fra ordningen i 2024
 - ✓ Det vil komme til behandling i fylkestinget i april

Netto driftsresultat i andre fylkeskommuner

Fylkeskommune kan miste kontrollen over egen økonomi: – Vi må gjøre kutt no

Fylkespolitikarane i Møre og Romsdal har kniven på strupen. No startar arbeidet med å spare.

Saka oppsummer:

- Møre og Romsdal fylkeskommune står i fare for å hamne på Røpekk lista gjennom økonomiske utfordringar.
- Fylkeskommunen har den høgaste lånegjelden blant alle fylkeskommunane i landet, og det lågaste netto resultatet.
- Publikasjonane har sagt nei til forslag om å auke feytjeringane og kutte i feytjebudet.

Oppsummeringa er laga av ei KI-teneste frå OpenKI, innhaldet er kvalitetssikra av lokale journalistar for publisering.

- Situasjonen er svært utfordrande. Vi er eit fankjøp på vegg med Røpekk lista. Skal vi unngå det må vi gjøre kutt no.

Når fylkeskommunen legger innførfest: nå skal det resultatet

10. januar 2024

Foto: Anne Sævi / NTB

10. januar 2024

10. januar 2024

10. januar 2024

10. januar 2024

Lavere utgifter enn budsjettert hos avdelingene

- gjenbevilgning av mindreforbruk fra tidligere år er ikke brukt opp

Avdeling, beløp i millioner kroner	Revidert budsjett	Avvik	Avvik i prosent
Utdanning	3 629	121	3 %
Samferdsel	1 542	61	4 %
Plan, næring og kulturminner	214	42	19 %
Administrasjon	702	28	4 %
Kultur og folkehelse	295	20	7 %
Politisk ledelse og kontroll	66	-2	-3 %
Tannhelse	331	-10	-3 %
Veg	1 557	-23	-1 %
Sum	8 337	237	3 %

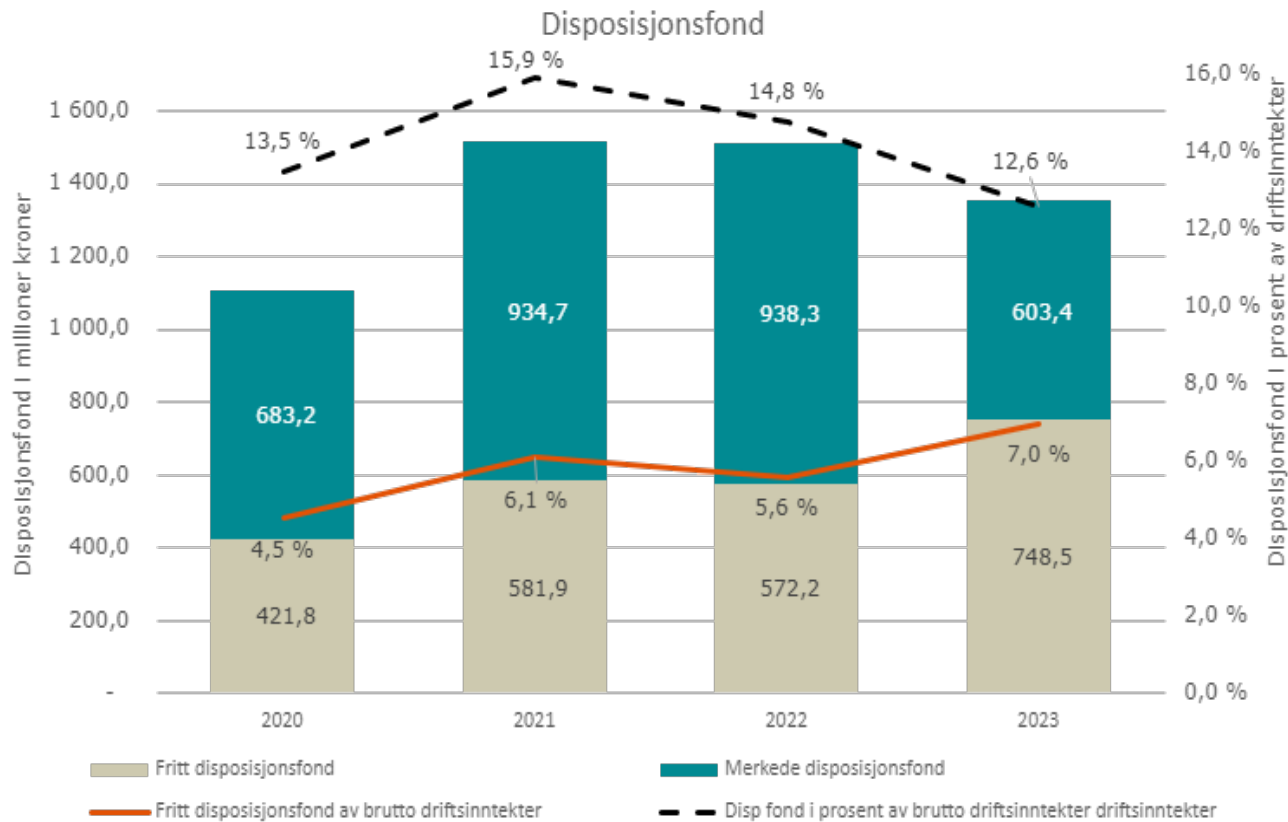
Reisevanene har endret seg etter koronatiden

Korrigert for prisvekst

Avdeling (tall i hele kroner)	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Politisk virksomhet og kontroll	6 544	6 471	3 218	3 623	6 067	5 972
Administrasjon	8 268	5 981	3 345	4 944	9 856	9 885
Utdanning og kompetanse	37 354	36 297	17 988	24 002	43 518	44 032
Plan og næring	5 028	5 379	2 658	2 889	5 714	5 572
Samferdsel	534	458	265	300	1 033	1 021
Kultur	7 461	7 728	5 088	5 092	10 426	9 213
Veg	2 591	2 744	2 017	2 079	271	305
Tannhelse	5 794	4 688	3 566	2 045	6 197	4 623
Sum	73 573	69 746	38 145	44 974	83 081	80 623

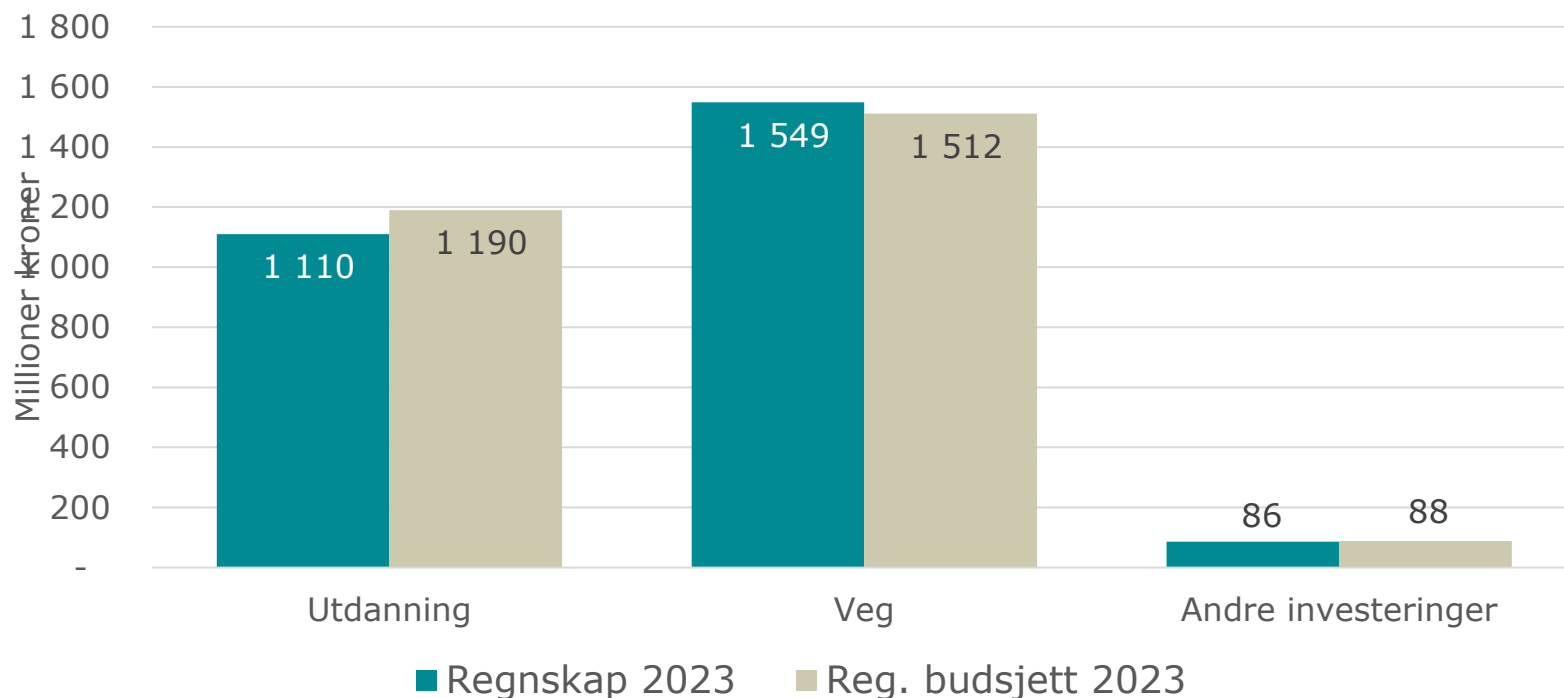

Disposisjonsfond

- ✓ Disposisjonsfondet er redusert fra 2022 til 2023
- ✓ Økningen i fritt disposisjonsfond må sees i sammenheng med endring i ordning for overføring av mindreforbruk fra et år til et annet
- ✓ Unntak for ordningen vil redusere det frie disposisjonsfondet i 2024

Brutto investeringer for 2,7 milliarder kroner - 45 millioner kroner mindre enn revidert budsjett

Største investeringsprosjekter

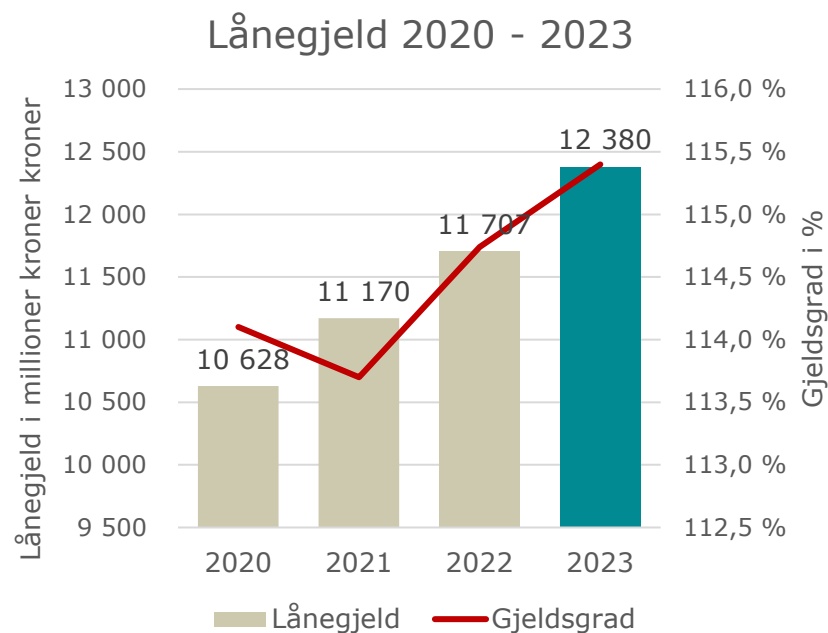

• Frøya tunnelen
(fornyning- og forskriftstiltak)	353 millioner kroner
• Fv 717 Sund-Bradden	103 millioner kroner
-
• Cissi Klein videregående skole	295 millioner kroner
• Trondheim katedralskole	158 millioner kroner
• Verdal videregående skole	153 millioner kroner

Lånegjelden øker

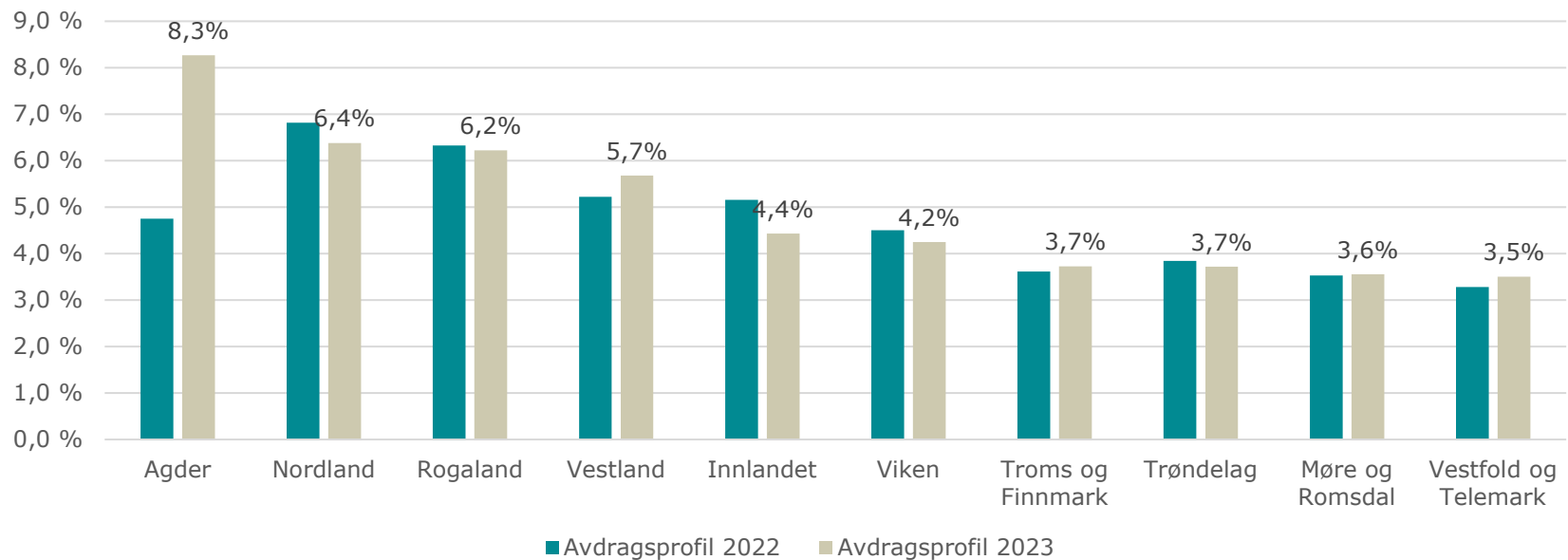

- ✓ Lånegjelden har økt med 1,8 milliarder kroner fra 2020 til 2023
- ✓ Gjeldsgrad
 - ✓ Målsetning < 113 prosent
 - ✓ Regnskap 2023 115,4 prosent

Avdragsprofil (avdrag/langsiktig gjeld)

Hva betyr resultatet for fylkeskommunen framover?

- ✓ Yter i dag gode tjenester til innbyggerne i Trøndelag
- ✓ Arbeidet med klimareduksjonene må forsterkes
- ✓ Gjeldsnivået er høyt og bør reduseres
- ✓ Netto driftsresultat bør bedres
- ✓ Vedlikeholdsnivået bør økes
- ✓ Behov for langsiktig planlegging

Behov for en mer **bærekraftig fylkesøkonomi**

Årsrapport og regnskap 2023

Politisk behandling

- ✓ Kontrollutvalget 9. april
- ✓ Fylkesutvalget 19. april
- ✓ Fylkestinget 25. april

**Trøndelag
fylkeskommune**

Trööndelagen fylhkentjielte

trondelagfylke.no | fb.com/trondelagfylke